

1099

1924. Διάταγμα, 25 Σεπτ., Γεν. Διοικητοῦ Δωδεκανήσου, περὶ δικαιοδοσίας Μικτῶν Ἐκκλ. Δικαστηρίων, ἐν 189, τ. Δ', σ. 17-18.

«Αἱ διαδοχαὶ εἰς τὸ ἐξῆς διὰ τὰ ἐλεύθερα ἰδιοκτησίας κτήματα καὶ κινητά, θὰ ρυθμίζονται κατὰ τὸ προσωπικὸν δίκαιον τοῦ κληρονομουμένου. Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν ἐν Κῶ ἰταλῶν δικαστικῶν, ἡ διανομὴ κληρονομίας ἐξ ἀδιαθέτου θὰ γίνηται, οὐχὶ κατὰ τὸ μουσουλμανικὸν δίκαιον, ὅπως ἐγένετο μέχρι τότε, ἀλλὰ κατὰ τὸ Βυζαντινὸν διὰ τοὺς Ἑλληνας ὀρθόδοξους. Καθιεροῦνται τὸ προσωπικὸν δίκαιον ἐν γένει, εἰς ὃ ὑπάγονται καὶ αἱ διαφοραὶ περὶ ἀπαγορεύσεως, ἃς παραπέμπουσι τὰ πολιτικὰ δικαστήρια πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τοῦ Μικτοῦ Ἐκκλ. Δικαστηρίου».

1100

1926. Ἀπάντησις Ἀρχιερατικοῦ ἐπιτρόπου καὶ Δημάρχου Ἀστυπαλαίας, εἰς ἐγκύκλιον Μιχ. Μιχαηλίδου-Νουάρου, ἐν 251.

«α') Ἰσχύει τὸ Βυζαντινὸν ρωμαϊκὸν οἰκογενειακὸν Δίκαιον τοῦ Πατριαρχείου.—β') Ζώντων τῶν γονέων ὑπάρχει ἔθιμον τὴν μὲν μητρικὴν περιουσίαν νὰ λαμβάνῃ ἡ πρωτότοκος θυγάτηρ, ἣτις φέρει τὸ ὄνομα τῆς ἐκ μητρὸς μάμμης, τὴν δὲ πατρικὴν ἡ δευτερότοκος θυγάτηρ, ἣτις φέρει τὸ ὄνομα τῆς ἐκ πατρὸς μάμμης, ἡ ταύτης μὴ ὑπαρχούσης, ὁ πρωτότοκος υἱός. Τὸ τοιοῦτον ἔθιμον, οὐχὶ γραπτόν, ἀλλὰ διατηρούμενον μέχρι σήμερον, ὑπέστη καὶ ὑφίσταται πολλὰς παραβιάσεις...—δ') Ἐὰν ὁ σύζυγος ἢ ἡ σύζυγος ἀποθάνῃ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τέκνων, ταῦτα κληρονομοῦν τὸν ἀποθανόντα γονέα· ἂν ὅμως ταῦτα ἀποθάνουν, δὲν κληρονομεῖ ὁ ἐπιζῶν γονεὺς, ἀλλ' ἡ περιουσία περιέρχεται εἰς τοὺς προικίσαντας αὐτήν, κατὰ γραπτὸν ἔθιμον καὶ συμφώνως τῇ κοινῇ φράσει «τὸ γονικὸν εἰς τὸ γονικόν».—ε') Αἱ διαθήκαι συντάσσονται ὑπὸ τῆς Μητροπόλεως τῇ παρουσίᾳ καὶ τῶν Δημάρχων. Ἐὰν δὲ οἱ γονεῖς ἀποθάνωσιν ἐξ ἀδιαθέτου, ἡ περιουσία ἐπινέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντα τὰ τέκνα...».

1101

1928. Ἐγγραφον, 3 Ἀπριλίου, μητροπόλεως Κῶ, πρὸς Διοικητὴν Κῶ, ἐν 189, Δ', σ. 19-20.

«Ἡ προῖξ δὲν ἐξομοιοῦται ποτὲ νομικῶς πρὸς τὴν ἐλευθέραν κληρονομίαν, ἥτοι τὴν μὴ προικῶαν περιουσίαν.

Ἡ Μητρόπολις δὲν ἠμφισβήτησε ποτὲ τὸ δικαίωμα τοῦ Σερί, ἵνα κανονίζῃ τὴν διανομὴν ἐπὶ τῶν μὴ προικῶων περιουσιῶν. Ἀλλ' ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς προικῶας περιουσίας, μετὰ τὸν θάνατον τῆς προικισθείσης, ἀνέκαθεν ἐπὶ τοῦ τουρκικοῦ καθεστῶτος καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν, τὸ Μικτὸν Ἐκκλ. Δικαστήριον ρυθμίζει τὴν τύχην τῆς προικὸς, διότι αἱ τουρκικαὶ νομοθεσίαι δὲν περιλαμβάνουσι τὸν θεσμόν τῆς προικὸς καὶ ἀναγκάζονται νὰ θεωρῶσι ταύτην ὡς ἐλευθέραν περιουσίαν τῆς ἀποθανούσης, ὅποτε συμβαίνει σύγχυσις δικαίου καὶ δικαιωμάτων καὶ κληρονόμων. Διότι, ἐνῶ λ.χ., ὁ σύζυγος οὐδὲν κληρονομεῖ ἐκ τῆς προικὸς τῆς ἀποβιώσας συζύγου του, κατὰ τὸ βυζαντινορωμαϊκὸν Δίκαιον, ἀλλὰ περιέρχεται ἐξ

ἴσον μόνον εἰς τὰ τέκνα, ἀνεξαοτήτως φύλου, διότι ὑπὸ τοιοῦτον ρητὸν ὅρον παρεχωρήθη ἢ προίξ, ὡς συμβαίνει παρ' ἡμῖν, καὶ διότι ὁ νόμος οὕτως αὐστηρῶς ἐπιτάσσει, τὸ μουσουλμανικὸν Δίκαιον, μὴ περιλαμβάνον διατάξεις περὶ προικός, θεωρεῖ ταύτην ἐλευθέραν κληρονομίαν καὶ διανέμει ταύτην ὅλως διαφόρως. Ἐν ᾧ ἐν τῇ περιπτώσει θανάτου τῆς προικισθείσης ἄνευ τέκνων, τὸ περὶ προικός ἡμέτερον Δίκαιον διατάσσει τὴν αὐτουσίαν ἐπιστροφὴν τῆς προικός εἰς τοὺς προικοδότας, τὸ μουσουλμανικὸν κληρονομικὸν Δίκαιον, ἐξομοιοῦν τὴν προῖκα πρὸς τὴν ἐλευθέραν περιουσίαν τῆς γυναικός, παρέχει $1/4$ ὡς καὶ $1/2$ κληρονομικὸν δικαίωμα εἰς τὸν ἐπιζῶντα σύζυγον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν οὗτος ἔλθῃ εἰς β' γάμον, ἐν ᾧ τὸ P.Δ. ἀφαιρεῖ καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν προικισθεῖσαν μητέρα ἀκόμη τὴν κυριότητα τῆς προικός της ὑπὲρ τῶν τέκνων τοῦ α' γάμου, ἐν ᾧ τὸ μουσουλμανικὸν Δίκαιον, μὴ κάμνον διακρίσεις τοιαύτας, διανέμει τὴν προῖκα, καθ' ὃν τρόπον καὶ τὴν ἐλευθέραν περιουσίαν . . . ».